

InnovaEDU võrgustik
Seminaride seeria „Learn to Tea(ch)“

Tartu seminar: Õppeainete disain ja läbiviimine veebi- ja kombineeritud keskkonnas: vahendid, meetodid, protsessid ja proovikivid

Kokkuvõtte headest õpetamistavadest

Sissejuhatus

Järgnev heade õpetamistavade kokkuvõte on tehtud seminari ajal läbi viidud ajurünnaku tulemusena. Kokkuvõtte hõlmab soovitusi partnerülikoolide (Tartu Ülikool / J. Skytte poliitikauuringute instituut; Riia Õiguskõrgkool; Uppsala Ülikool; Aarhuse Ülikool ja Norra Teadus- ja Tehnoloogiaülikool) õppejõududelt ja tugitöötajatelt. Seminaril keskenduti peamiselt veebi- ja põimitud õppe kavandamise ja elluviimise proovikividele ja võimalustele erinevatel kraadiõppekavadel. Nendega tegelemise põhiprobleemid ja soovitusel on järgmised.

Vastastikuse suhtlemise ja vastastikuste tegevuste arendamine veebikeskkonnas

Selleks, et tegevused toetaksid veebikeskkonnas vastastikust õppimist, on oluline

- **määrata veebikeskkonnas vastastikusele hindamisele selge raamistik, otsides oma eesmärkidele sobiva veebitööriista.** Pidage nõu oma haridustehnoloogiga, mis võiks olla kõige sobivam veebitööriist, mida teie ülikooli õppehaldussüsteem toetab ning mis aitaks teil vastastikuse hindamise protsessi tehniliselt ja didaktiliselt üles ehitada ja ellu viia.
- **määrata veebis hindamise põhieeglid.** Andke üliõpilastele selge ja lühike ülevaade, kuidas veebis vastastikuse hindamisega tegutseda. Üliõpilased peaksid täpselt selle tegevuse eesmärgist ja ootustest täpselt aru saama.
- **luua üliõpilaste vastastikuse hindamise suunamiseks abimaterjale.** Looge oma õppehaldussüsteemis täiendavad hindamise jaotised või visuaalseid vahendeid, mis aitaksid üliõpilastel oma kaaslastele tagasisidet anda. Sellised jaotised võiksid sisaldada üksikasjalikumalt ja laiemat teavet selle kohta, mida saab pidada piisavaks tagasisideks.
- **jälgida veebis üliõpilaste edusamme ja vajaduse korral sekkuda.** Tagamaks, et kõik üliõpilased saavad veebipõhisest vastastikuse hindamise ülesandest kõige rohkem kasu, on äärmiselt oluline tagada, et nad järgiksid ettenähtud reegleid ning et kellelgi ei oleks ülesande täitmise või selle järeltegevusega seoses tehnilisi probleeme. Selle jaoks on tähtis üliõpilaste edusamme õppehaldussüsteemis pidevalt jälgida ning anda neile vahendid refleksiooniks ja tagasisideks, nii et neil oleks võimalik õppejõuga nõu pidada või abi otsida.

Suurema interaktiivsuse loomine veebiseminaridel

Veebiseminaride ajal suurema suhtlemise ärgitamiseks on oluline

- **luua veebiseminaride jaoks avatud ja sõbralik keskkond.** Esimene samm suhtlemise toetamiseks veebiseminaridel on veenduda, et üliõpilased tunneksid end veebikeskkonnas mugavalt. Selleks jagage üliõpilastele enne seminari kasulikku infot õppesessiooni ülesehituse kohta: kuidas nad saavad küsimusi esitada ning omavahel ja õppejõuga suhelda.

- **püüda jagada veebiseminar suhteliselt lühikesteks osadeks, et üliõpilaste tähelepanu seminari jooksul ei hajuks.** Proovige kavandada loeng nii, et seminari erinevates osades kasutatakse erinevaid tegevusi. Need tegevused võivad olla individuaalsed või rühmaülesanded, lühike küsitlus või eraldi aruteluruumid, kuid püüdke neid hoida järjekindlana ning kooskõlas oma kavandatud loengu eesmärkidega. On oluline, et küsimused ja ülesanded oleksid mõtestatud – vahend ei tohiks olla tähtsam kui sisu.
- **arendada seminari jooksul erinevaid „käivitajaid“.** Üks tõhus viis üliõpilaste kaasahaaramiseks on lühikeste küsimuste/argumentide esitamine (interaktiivse) küsitluse teel, mis suudab üliõpilase tähelepanu kiiresti uuesti kõita. Nii saate anda üliõpilastele võimaluse oma teadmisi proovile panna ning õppejõule ülevaate üliõpilaste edasijõudmisest ja materjalist arusaamisest.
- **määrata veebiseminarile (üliõpilasest) moderaator.** Kasulik võib olla määrata seminarile teinegi moderaator, kes hoiaks silma peal veebivestlustel ja toetaks õppejõudu veebis saabunud küsimuste esitamisega.

Loengute jaoks videomaterjali loomine

Veebiõppe jaoks sobiva videomaterjali loomiseks on oluline

- **võtta arvesse video salvestamise tehnilist külge.** Oluline on meeles pidada, et hea heli, valgustus ja kaameranurk mängivad salvestise lõpptulemuse jaoks tähtsat rolli. Soovitav on enne salvestamist videoseadistusi katsetada.
- **valmistada ette käsikiri või jutupunktid.** Enne salvestamist proovige ette valmistada jutupunktid, käsikiri ja/või slaidid – see aitab teil salvestamise ajal keskenduda ja teemas püsida.
- **mõelda loengu kestuse ja ülesehituse peale.** Mõelge, mis on kõige tõhusamad viisid üliõpilastele teabe edasi andmiseks ning milline videovorming võiks seda eesmärki kõige paremini täita (nt selgitav video, nn rääkiv pea, intervjuu, ekraanitõmmis). Kui loeng on pikem kui 20 minutit, kaaluge selle jagamist väiksemateks osadeks ja loengu ülesehitusele sakkide lisamist. Nii on üliõpilastel lihtsam teavet leida ja teil on pikemas plaanis lihtsam video konkreetset osa uuema teabega värskendada, kui sellel temal uusi teadusuuringuid või andmeid avaldatakse.